

پیاده سازی یک تکنیک حفاظت داده ای نوین مبتنی بر الگوهای RAID ذخیره سازی

محمد رضا میبدی

دانشکده مهندسی کامپیوتر و فناوری
اطلاعات، دانشگاه صنعتی امیر کبیر
meybodi@ce.aut.ac.ir

تیمور ایزدی

دانشکده مهندسی کامپیوتر، دانشگاه
آزاد اسلامی اراک
t_izadi@iau-arak.ac.ir

جواد اکبری ترکستانی

دانشکده مهندسی کامپیوتر، دانشگاه
آزاد اسلامی اراک
j_akbari@iau-arak.ac.ir

اینگونه از سیستم ها علیرغم هزینه های فضای نسبتا بالایی که بمنظور تهیه المانهای داده ای پشتیبان از روی عناصر داده ای اصلی دنباله و یا هزینه های زمانی افزوده ای که در طی عملیات احیاء ، ذخیره و بازیابی داده ها به سیستم تحمیل میگردد ، با این همه ، مدلها قادر به شناسایی دقیق موقعیت و ترمیم خطاهای بروز کرده در سطح بلاکهای داده ای و یا احیاء کامل خطاهای دیسکی دنباله توزیع شده نبوده و نرخ تحمل پذیری خطاهای سطح حفاظت وامنیت داده ای سیستم برای نگهداری داده های بحرانی پایین می باشد^[2]. علاوه بر این ، ساختار ذخیره سازی در این الگو بگونه ایست که عملیاتهای دسترسی داده ای غالبا بصورت متمرکزو تحت نظرات کنترلر مرکزی GRC صورت می گیرد و این گونه از پیاده سازی برای سیستم های توزیع شده چندان مناسب نمی باشد. چرا که در سیستم های ذخیره سازی غیر متتمرکز بجهت توزیع المانهای پردازشی ، داده ها ، توابع و کنترل برروی ماشین های مختلف سیستم توزیع شده ، حتی امکان میباشیست هر سیستم درکنترل و اجراء تمامی عملیات داده ای داخلی خود از سایر سیستم ها مستقل باشد(خود مختاری اجراء^[1]).

در الگوی پیشنهادی ، بمنظور بهبود نرخ تحمل پذیری و افزایش قابلیت اطمینان سیستم در مقابل بروز گونه های مختلف خطاهای (خصوصا خطاهای دیسکی) از یک تکنیک توزیع ترکیبی نوین برای گسترش بلاکهای داده ای در میان دیسکهای دنباله توزیع شده استفاده می گردد، که این ساختار ذخیره سازی با تلفیق الگوی ردیفی کردن داده ای در سطح بلاکی و نوع خاصی از الگوی انکاس داده ای که در آن هر دیسک به دو نیمه تقسیم بندی شده، ونسخه های پشتیبان از بلاکهای داده ای اصلی هر دیسک، در بلاکهای منطبقاً متواالی از سایر دیسکهای دنباله (بگونه ای که در تصویر ۱ آمده است) توزیع میگردد، قادر است تا پهنهای باند مؤثر سیستم بهنگام عملیات احیاء داده ای ، سطح دسترس پذیری داده ای و کارایی و بازدهی سیستم را بمقدار قابل توجهی افزایش دهد^[17]. در ضمن بکار گیری این ساختار توزیع داده ای در سطح دنباله موجب میگردد تا با افزایش نرخ احتمالی قابلیت شناسایی و احیاء خطاهای داده ای در سطح بلاکی و دیسکی

چکیده
در این مقاله سعی داریم الگوی داده ای نوینی را بمنظور نگهداری داده های بحرانی در سیستم های با نیاز امنیتی بالا بگونه ای ارایه دهیم ، که سیستم قادر باشد در مقابل بروز گونه های مختلف خطاهای داده ای ، آنها را با دقت بالایی شناسایی نموده و در کمترین زمان ممکن داده های از دست رفته^۱ را احیاء نماید . از این روی ، مدل پیشنهادی را بكمک ترکیب دو الگوی ردیفی کردن داده ای و نگارشی خاص از الگوی انکاس داده ای که از تکنیک منحصر بفردی برای توزیع بلاکهای داده ای پشتیبان در سطح دنباله دیسکی توزیع شده^۲(RADD)^۳ بهره میبرد، پیاده سازی نموده ایم . الگوی ذخیره داده ای پیشنهادی با توجه به توزیع نسخه های پشتیبان بلاکهای داده ای هر دیسک ، در سایر دیسکهای دنباله قادر است ، تا حداکثر پهنهای باند مؤثر را بهنگام دستیابی دادها در شرایط امن و یا بهنگام بروز خطاهای سطح دنباله و یا احیاء خطاهای داده ای فراهم آورد. نکته قابل توجه در مدل پیشنهادی آنست، که ساختار ذخیره سازی ارایه شده نرخ احتمالی فقدان داده ای را بگونه ای کاهش می دهد که فقدان یک دیسک مشروط به فقدان تمامی بلاکهای داده ای از سایر دیسکهای دنباله بوده و این با نرخ احتمالی بسیار ناچیزی امکان پذیر است. بر این اساس الگوی ارایه شده قادر است تا سطح حفاظت داده ای ، قابلیت اطمینان ، بازگرد پذیری ، کارایی و بازدهی سیستم را برای نگهداری داده های بحرانی بمقدار قابل توجهی افزایش خواهد داد.

واژه های کلیدی : تحمل پذیری خطاهای ، فقدان داده ای ، افزونگی توزیع شده ، ردیفی کردن داده ای ، RADD

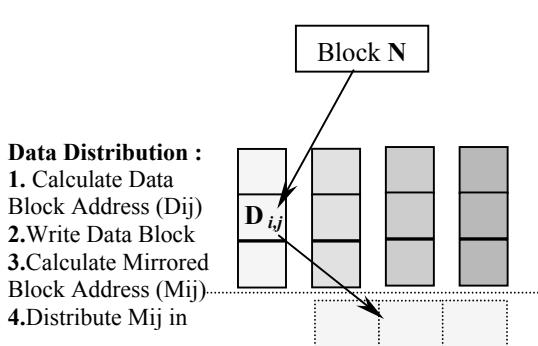
- مقدمه :

در سیستم های ذخیره داده ای توزیع شده ای که از ساختارهای تکنیک RAID استفاده مینمایند ، غالبا الگوی انکاس داده ای چندان مورد توجه قرار نمی گیرد ، چرا که در

¹ Missed Data

² Redundancy Array of Distributed Disk

³ Redundancy Array of Independent Disk

تصویر ۲. الگوی توزیع داده ای مدل پیشنهادی

مستقیم به داده های راه دور (درخواست عملیات نوشتن ، بروز سازی و احیاء داده ای) برای کاربر محلی وجود نداشته و درخواستهای دسترسی راه دور با پیستی بروش RPC^۸ و بکمک GRC صورت گیرد [5][6]. که این امر از یک سوی سبب افزایش نرخ ترافیک انتقال پیام (میان Client ها و GRC Server) در سطح شبکه گردیده واز سوی دیگر موجب افزایش ازدحام درخواستها بر روی GRC و بالطبع باعث کاهش بازدهی ، کند شدن و افزایش تداخلات گردیده که با القاء تصویریک سیستم واحد (SSI) درسیستم توزیع شده منافات دارد. علاوه بر این وجود یک Centralized GRC Server خود یک نقطه شکست^۹ را در سیستم بوجود می‌آورد که مفاهیمی همچون توزیع شدگی ، شفافیت^{۱۰} ، مقیاس پذیری^{۱۱} را زیر سؤال می‌برد [9].

بمنظور پیاده سازی این ساختار ذخیره سازی و الگوی داده ای توزیع شده با پیستی ویژگیهای خاصی را برای سیستم در نظر گرفت . یکی از موضوعات اساسی در پیاده سازی این الگو بر روی دنباله دیسکی توزیع شده تناسب میان تعداد دیسکهای درون دنباله به تعداد بلاکهای داده ای درون دیسک میباشد. از آنجا که در این ساختار، نیمی از بلاکهای هر دیسک به ذخیره بلاکهای داده ای اصلی تخصیص داده شده و از سوی دیگر بلاکهای داده ای اصلی در هر دیسک از دنباله، در بلاکهای پشتیبان سایر دیسکها توزیع میگردد، بنابر این با پیستی رابطه زیر(فرمول ۱) میان تعداد دیسکها و بلاکهای داده ای درون دنباله صدق نماید تا بتوان این الگوی توزیع داده ای را بر روی چنین دنباله دیسکی پیاده سازی کرد [8][12][1][2].

$$N_d = 2 \cdot (N_b - 1)$$

فرمول ۱

همانطور که در تصویر ۲ نیز مشاهده می شود ، بمنظور افزایش سطح دسترسی پذیری داده ای (یا پهنانی باند مؤثر دسترسی بهنگام انجام عملیات عادی و یا عملیات احیاء) ، کاهش

Disk0	Disk1	Disk2	Disk3
A ₀	A ₁	A ₂	A ₃
B ₀	B ₁	B ₂	B ₃
C ₀	C ₁	C ₂	C ₃
A ₁	C ₀	B ₀	A ₀
B ₂	A ₂	C ₁	B ₁
C ₃	B ₃	A ₃	C ₂

تصویر ۱. ساختار ذخیره سازی مدل پیشنهادی

مدت زمان متوسط فقدان داده ای MTTLD^۵ در سیستم افزایش یافته ، و از سوی دیگر با افزایش سطح دسترسی سیستم بهنگام عملیات غیر معمول ، نرخ متوسط احیاء داده ای MTTRD^۶ نیز بهبود خواهد یافت .

نکته قابل توجه دیگر در ساختار توزیع الگوی ارایه شده ، پیاده سازی یک معماری توزیع شده از آن بر روی سیستم های ذخیره داده ای غیرمتامرکزی باشد ، که با گسترش بلاکهای پشتیبان یک دیسک بر روی سایر دیسکهای دنباله، هر دیسک قادر خواهد بود تا بهنگام صدور یک درخواست عملیات ورودی / خروجی منفرد از یک کاربر راه دور و یا عملیات احیاء داده ای برروی دنباله، بطور مستقل زیرعملیات داده ای را که توسط GRC به آن و اگذار گردیده انجام دهد و بصورت محلی به داده های کاربر راه دور دسترسی داشته و بدین ترتیب سطح اجراء همروند عملیاتهای داده ای محلی و راه دور بمقدار قابل توجهی افزایش خواهد داشت. در ادامه این مقاله به بحثهای زیر پرداخته ایم . در بخش ۲ ، مدل پیشنهادی خود را در قالب تصاویر، فرمولها و نمودارها تشریح کرده و در بخش ۳ ابتدا مدل را به لحاظ هزینه عملیات احیاء داده ای بررسی نموده و سپس به تحلیل ارزیابی کارایی این مدل در مقابل سایر مدل های مشابه قابلی پرداخته و در بخش بعد نتایج حاصل از شبیه سازی مدل پیشنهادی را در قالب نمودارهایی ارایه و با نتایج تحلیلی بدست آمده از ارزیابی کارایی سیستم در بخش قبلی مقایسه نموده ایم . در بخش ۵ نیز با ارایه یک نتیجه گیری به مقاله خاتمه داده ایم .

۲- مدل پیشنهادی

الگوی انعکاس داده ای پیشنهادی بکمک یک ساختار توزیع داده ای منحصر بفرد بلاکهای داده را بگونه ای در سطح دنباله دیسکی توزیع مینماید که سیستم بیشترین قابلیت اطمینان و تحمل پذیری نسبت به گونه های مختلف خطای داشته باشد. در اغلب سیستم های ذخیره سازی داده ای توزیع شده ای که از سطوح و ساختارهای مختلف تکنیک RAID استفاده مینمایند ، تمامی عملیاتهای داده ای سراسری از طریق کنترلر سراسری (GRC)^۷ RAID صورت میگیرد بگونه ای که امکان دسترسی

⁸ Remote Access

⁹ Remote Procedure Call

¹⁰ Single System Image

¹¹ Failure point

¹² Distribution

¹³ Transparency

¹⁴ Scalability

⁵ Mean Time To Loss Data

⁶ Mean Time To Recover Data

⁷ Global RAID Controller

RAID-1, را بدلیل مشابهت بسیاری که با مدل پیشنهادی دارند مورد تحلیل و ارزیابی قرار داده و آنها را از جنبه های گوناگونی همچون هزینه احیاء بلاکهای داده ای و دیسک در مقابل بروز گونه های مختلف خطا، نرخ فقدان داده ای سیستم و ارزیابی کارایی و بازدهی سیستم، مورد مقایسه قرار داده و نقاط ضعف و قوت مدل پیشنهادی را در هریک از موارد ارزیابی و در برابر سایر مدلهای مشابه شناسایی نماییم. برخی از پارامترهای بکاررفته در فرمولهای تحلیلی در جدول ۱ آورده شده است.

جدول ۱. جدول نمادها

نماد	توضیحات
N_d	تعداد دیسکهای دنباله دیسکی توزیع شده
N_b	متوسط تعداد بلاک در هر دیسک
$MTTL$	متوسط زمان فقدان داده
$MTTR$	متوسط زمان احیاء خرابی
T_{CM}	هزینه زمانی ارتیاطی
T_{RW}	هزینه زمانی عملیات نوشت راه دور
T_{LR}	هزینه زمانی عملیات خواندن محلی

۱-۳ - هزینه عملیات احیاء

در این بخش هزینه عملیات احیاء بلاکهای داده ای دیسکهای دنباله توزیع شده را در اثر بروز خطاهای دیسکی مورد بررسی قرار میدهیم. ویژگی خاص مدل پیشنهادی در مقابل سایر مدلهای دیگر آنست که نسخه های پشتیبان بلاکهای داده ای اصلی هر دیسک، در سطح سایر دیسکهای دنباله توزیع گردیده اند. از این روی بهنگام بروز خرابی در هر یک از دیسکها، حداقل شر پنهانی باند سایر دیسکهای دنباله بمنظور انجام عملیات های احیاء داده ای بطور مؤثر در دسترس خواهد بود. بمنظور احیاء هر بلاک از دیسک مفقود، توسط بلاک پشتیبان نیاز است تا عملیات بازنویسی راه دور صورت گیرد [18][13]. هزینه عملیات احیاء داده ای ، در دو مرحله محاسبه میگیرد. نخست، هزینه ارتیاطی ^{۱۸} عملیات احیاء که مربوط به عملیات انتشار پیام خرابی دیسک مفروض توسط کنترلر سراسری دنباله (GRC) به تمامی سایتهای فعال و عملیات انتقال پایه بلاکهای داده ای سایتهای راه دور می باشد که بطور موازی با یکدیگر انجام میگیرد. هزینه محاسباتی ^{۱۹} عملیات هم مربوط به عملیات خواندن محلی بلاک داده ای پشتیبان و بازنویسی آن روى بلاک مفقود راه دور میگردد که عملیات خواندن محلی در تمامی دیسکها بطور موازی و همزمان صورت میگیرد اما عملیات بازنویسی بدليل بكارگيري پروتوكل قفل دو مرحله ای ^{۲۰} (2PL) بمنظور حفظ پی در پی پذيری ^{۲۱} جهت تامين صحت عملیات بازنویسی بلاکها باعث میگردد تا این عملیات بصورت سریال پیاده سازی گردد. در واقع این قسمت

هزینه های زمانی انجام عملیات احیاء دیسک یا بلاکهای داده ای مفقود، کاهش نرخ احتمال فقدان داده ای و افزایش میزان قابلیت اطمینان و تحمل پذیری نسبت به خطای داده در مدل پیشنهادی از یک الگوی ذخیره داده ای توزیع شده استفاده خواهد شد. در این الگو هر دیسک به دو نیمه، که در یکی بلاکهای داده ای اصلی و در دیگری بلاکهای داده ای پشتیبان نگهداری خواهد شد تقسیم میگردد. برای توزیع بلاکهای داده ای اصلی درون دنباله از الگوی ردیفی کردن داده ای ^{۱۵} در سطح بلاکی و برای توزیع بلاکهای داده ای پشتیبان در نیمة دیگر، از پیاده سازی الگوی انعکاس داده ای ^{۱۶} بکمک فرمول زیر استفاده خواهد شد. در این فرمول موقعیت فیزیکی بلاک داده ای پشتیبان پس از ذخیره سازی بلاک داده ای اصلی معادل آن، و بر اساس موقعیت فیزیکی آن بلاک تعیین خواهد شد.

$$M_{i',j'} = \begin{cases} [N_d - (j+1)] + \frac{N_b}{2} & ; \quad i \geq N_d - j \\ [N_d - (j+1)] - (1 - \frac{N_b}{2}) & ; \quad i < N_d - j \\ j' = [(j+1) \bmod N_d] + i & \bmod N_d \end{cases}$$

فرمول ۲

بمنظور پیاده سازی عملیات های دیسکی از قبیل عملیات احیاء دیسک منفرد، بروز رسانی بلاکهای پشتیبان و یا احیاء بلاکهای داده ای مفقود و با توجه به توزیع داده ای خاص این مدل درون دنباله توزیع شده، نیاز است تا هر سیستم (که هر سیستم می تواند حاوی یک دیسک یا یک دنباله دیسکی متتمرکز باشد) با سایر سیستم ها تبادل اطلاعاتی داشته و این نرخ از انتقال داده یک اتصال از نوع Fully Connected را برای چنین سیستمی میطلبید، که پیاده سازی آن در یک سیستم توزیع شده با مقایس پذیری بالا دشوار است. بکار گیری یک بستر ارتباطی با توپولوژی Hypercube H در این ساختار داده ای توزیع شده، از یک سوی پیاده سازی مدل را امکان پذیر و ساده تر نموده و از سوی دیگر موجب کاهش قابل توجه هزینه های ارتباطی ^{۱۷} مدل بهنگام عملیات های داده ای راه دور نسبت به سایر مدل های ارتباطی خواهد شد [10][11].

۳ - مقایسه وارزیابی کارایی مدل پیشنهادی

همانطور که قبل ام اشاره گردید، ما در این مقاله RAID-10، RAID-X، Chained Declustering تکنیک های

¹⁸ Communication cost

¹⁹ Computational cost

²⁰ 2 Phase Locking

²¹ Serializability

¹⁵ Data stripping

¹⁶ Data Mirroring

¹⁷ Communication cost

که این مقدار در مقایسه با سایر مدل‌های مشابه دیگر نرخ حفاظت داده‌ای را بمقدار قابل توجهی بهبود بخشیده است [15][16].

۳-۳- تحلیل ارزیابی کارایی

با توجه به آنکه هدف از تحلیل و ارزیابی الگوی پیشنهادی، ارزیابی کارایی^{۲۴} مدل میباشد، سعی داریم رفتار مدل را در دراز مدت بكمک زنجیره مارکوف مورد بررسی قرار دهیم. در تحلیل کارایی مدل‌های موردنظر ارزیابی بكمک زنجیره مارکوف^{۲۵}، بدليل آنکه عملکرد هریک از دیسکهای دنباله کاملاً از یکدیگر مستقل بوده و توزیع خطاهای منتشره در سطح دنباله دیسکی از توزیع پواسون برخوردار است و آنکه پارامتر زمانی فرآیند تصادفی در حالت زمانی پیوسته مورد تحلیل قرار داده می‌شود، بنابراین ارزیابی سیستم را بصورت فرآیند تصادفی مستقل با فضای حالت گستته برای حالت زمانی پیوسته موردنظر بررسی مینماییم. با توجه به آنکه وقوع فرآیندهای تصادفی^{۲۶} (بروز خطاهای بلاکی و دیسکی درون دنباله) از یک توزیع پواسون برخوردار است، مدت زمان میان دو رخداد تصادفی متوالی (فاصله زمانی تا بروز خطاهای بعدی) دارای یک توزیع نمایی با پارامتر توزیع λ و نرخ سرویس دهی (احیاء خطاهای داده ای) به فرآیند تصادفی نیزداری توزیعی مشابه، با پارامتر μ میباشد. لازم بذکر است، که هر یک از پارامترهای تصادفی بکار برده شده μ , λ با مقادیر MTTLD MTTRF معادل میباشند. علاوه بر این، نیاز است تا تحلیل از نظر توزیع موقعیت خطاهای داده ای در سطح بلاکی نیز مشخص گردد یعنی آنکه خطای بعدی بر روی کدام دیسک از دنباله می‌نشیند. که فاصله مکانی تا خطای بعدی بر روی دنباله نیز توزیعی نمایی دارد [20][19][3].

ارزیابی کارایی مدل پیشنهادی

بمنظور تحلیل الگوی معماري، ساختار ذخیره سازي، نرخ تحمل پذيری و نحوه عملکرد مدل پیشنهادی در مقابل بروز دنباله های مختلف خطاهای ثبات نتایج تحلیلی بدست آمده از فرمولهای ارایه شده به ارزیابی کارایی مدل پیشنهادی پرداخته و ابتدا معادلات توازن سراسری جريان را در تحلیل دراز مدت زنجیره

$$\begin{cases} \pi_0 \cdot \lambda_0 = \pi_1 \cdot \mu_1 \\ \pi_0 \cdot \lambda_0 + \pi_2 \cdot \mu_2 = \pi_1 \cdot (\lambda_1 + \mu_1) \\ \pi_1 \cdot \lambda_1 + \pi_3 \cdot \mu_3 = \pi_2 \cdot (\lambda_2 + \mu_2) \\ \vdots \\ \pi_{i+1} \cdot \lambda_k = \pi_k \cdot \mu_k \\ \pi_{n-1} \cdot \lambda_{n-1} = \pi_n \cdot \mu_n \end{cases}$$

²⁴ Performance evaluation

²⁵ Markovian chain

²⁶ Random process

از عملیات احیاء به یک گلوگاه کارایی^{۲۲} برای عملیات احیاء تبدیل خواهد شد. که در نتیجه هزینه عملیات احیاء بصورت زیر محاسبه خواهد شد [14][12].

$$T(n) = O(Lg(n).T_{Cm}) + O((n-1).T_{RW} + T_{LR}) \quad \text{فرمول ۳}$$

۲-۳- نرخ فقدان داده ای

نرخ فقدان داده ای که ما آنرا بكمک یک مقدار احتمالی برای از دست دادن یک یا عده ای از بلاکهای داده ای از دنباله دیسکی مشخص مینماییم، در مدل پیشنهادی بكمک الگوی خاص توزیع بلاکهای داده ای در سطح دنباله دیسکی از توزیع کاهش یافته است. در هر دو تکنیک RAID-10, RAID-1، Gibson و همکارانش [3] ارایه گردید و تکنیک پایه در آنها الگوی انعکاس داده ای میباشد، نرخ فقدان داده ای برای یک دنباله n دیسکی برابر با $1/n(n-1)$ میباشد که این مقدار در مدل پیشنهادی 'Chained Declustering' در [7] آمده است به مقدار $1/n(n-1)(n-2)$ کاهش یافته است. پس از آن در ساختار ارایه شده توسط Stonebarker (که در واقع ایده های اولیه RADD^{۲۳} را نیز برای نخستین بار در دانشگاه Berkeley ارایه کرد) که بمنظور بهبود انجام اعمال I/O موازی بر روی ساختارهای توزیع شده نیز ارایه گردید، بكمک تکنیک خاصی برای توزیع داده، نرخ فقدان داده ای در بهترین حالت به $1/(n-3)(n-2)(n-1)$ یافت. در [6] یک Kai Hwang معماری توزیع شده ارایه کرد که در آن با استفاده از یک الگوی توزیع داده ای چهارگانه توانست نرخ احتمالی فقدان داده ای را تا $1/n^2$ نرخ بدست آمده در [7] کاهش دهد.

در مدل پیشنهادی، بلاکهای داده ای بگونه ای در سطح دنباله توزیع میگردد که هر دو دیسک از دنباله در دو بلاک یا یکدیگر مشترک میباشند. یکی از بلاکها، بلاک داده ای اصلی و دیگری نسخه پشتیبان بلاک داده ای دیسک دیگر است. بر این اساس، می‌توان نشان داد که در بدترین حالت خرابی n دیسک از دنباله، تعداد $(n-1) \cdot n$ بلاک از دنیاله مفقود خواهد گردید، که در نتیجه

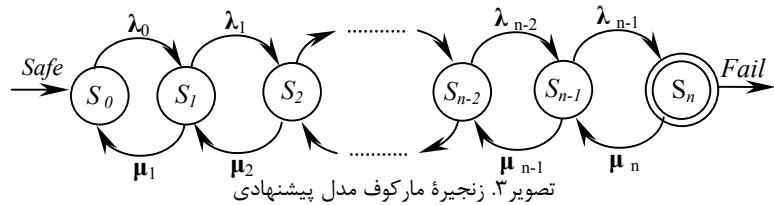
$$\frac{2 \cdot [(n-1) + C_2^{n-1}]}{N_d \cdot N_b} \quad \text{فرمول ۴}$$

درصد از کل بلاکهای دنباله دیسکی از دست خواهد رفت. همانطور که در فرمول نیز مشخص است، تنها زمانی بلاکهای داده ای یک دیسک بطور کامل مفقود میگردد که $N_d = N_b = n$ باشد. با توجه به این موضوع می‌توان گفت که نرخ احتمالی فقدان داده ای در این مدل برابر است با:

$$\frac{1}{n \times (n-1) \times (n-2) \times \dots \times 2 \times 1} = \frac{1}{n!}$$

²² Performance bottleneck

²³ Redundancy Array of Distributed Disk

وکارایی سیستم را بر اساس آن ارزیابی مینماییم بدست خواهد آمد. از آنجاکه در این مدل λ و μ هردو از حالت S مستقل هستند، در تمامی حالات آنها را با λ و μ نمایش میدهیم.

$$\sum_{i=0}^n P_{(i)} = 1 \Rightarrow \pi_0 = \frac{(1 + (\frac{\lambda_0}{\mu_1}) + (\frac{\lambda_0 \cdot \lambda_1}{\mu_1 \cdot \mu_2}) + \dots + (\frac{\lambda_0 \cdot \lambda_1 \cdot \lambda_2 \dots \lambda_{n-1}}{\mu_1 \cdot \mu_2 \cdot \mu_3 \dots \mu_n}))^{-1}}{\frac{\lambda_0 \cdot \lambda_1 \cdot \lambda_2 \dots \lambda_{n-1}}{\mu_1 \cdot \mu_2 \cdot \mu_3 \dots \mu_n}}$$

$$\pi_n = \frac{(1 + (\frac{\lambda_0}{\mu_1}) + (\frac{\lambda_0 \cdot \lambda_1}{\mu_1 \cdot \mu_2}) + (\frac{\lambda_0 \cdot \lambda_1 \cdot \lambda_2}{\mu_1 \cdot \mu_2 \cdot \mu_3}) + \dots + (\frac{\lambda_0 \cdot \lambda_1 \cdot \lambda_2 \dots \lambda_{n-1}}{\mu_1 \cdot \mu_2 \cdot \mu_3 \dots \mu_n}))}{(\frac{\lambda}{\mu})^n}$$

$$if \quad \forall i \quad \lambda_i = \lambda, \mu_i = \mu \Rightarrow \pi_n = \frac{\lambda}{(1 + (\frac{\lambda}{\mu})^2 + \dots + (\frac{\lambda}{\mu})^n)}$$

اگر نسبت λ/μ را بعنوان نرخ بلاکهای در حال احیاء سیستم، با پارامتر نمایش دهیم. بمنظور حفظ Ergodicity سیستم (زنجیره ای Ergodic) بوده که با شروع از هر یک از حالات، به پایداری برسد) باستی $t < \infty$ باشد تا، چرا که به ازاء مقادیر ρ مقدار احتمالی گذار π_0 بسمت صفرمیل کرده و موجب عدم پایداری سیستم خواهد شد.

$$P_{(n)} = \frac{\rho^n}{1 + \rho + \rho^2 + \dots + \rho^n} \Rightarrow P_{(n)} = \rho^n \cdot (1 - \rho)$$

با کمی دقت میتوان مشاهده کرد که نتایج تحلیلی بدست آمده از ارزیابی کارایی سیستم برای نرخ احتمالی گذار $P_{(n)}$ ، P ، λ و μ ویژگی منحصر بفرد مدل پیشنهادی را در کاهش چشمگیر احتمال فقدان داده ای، افزایش نرخ قابلیت احیاء بلاکهای داده ای و سطح تحمل پذیری سیستم نسبت به خطای را ثابت مینماید. یکی از ویژگیهایی که مدل پیشنهادی را برای پیاده سازی بر روی سیستم های توزیع شده برجسته تر میکند، سیر نزولی نرخ احتمال گذار سیستم به وضعیت نهایی، باراء افزایش پارامتر n (تعداد دیسکهای دنباله توزیع شده) در سیستم میباشد. نتایج تحلیلی ارایه شده در نمودار ۱ نشان میدهد که نرخ فقدان داده ای در مدل پیشنهادی بازاء مقادیر کمتر از یک، (بازاء نرخ بلاکهای در حال احیاء) در حدود ضرمری باشدو میزان کارایی سیستم در این بازه تقریباً ۱۰٪ بوده و در واقع می توان گفت احتمال حضور سیستم در وضعیت نهایی $P_{(n)}$ غیر ممکن است. با افزایش نرخ بروز خطای نسبت به نرخ احیاء داده ای، روند فقدان داده ای بسرعت افزایش یافته و در مقابل با کاهش پایداری

مارکوف بکمک ماتریس گذار یک مرحله ای برای حالات مختلف زنجیره مارکوف تصویر ۳ خواهیم نوشت.

همانگونه که در تصویر ۳ هم دیده می شود بدليل تشابه الگوی رفتاری مدل پیشنهادی بهنگام بروز و احیاء خطای فرایندهای تصادفی تولد و مرگ ^{۲۷} می توان بکمک یک زنجیره مارکوف زمان پیوسته ^{۲۸} به تحلیل عملکرد مدل پرداخت. در ماتریس نرخ گذار Q ، نرخ گذار از حالت $K+1$ به $(Q_{k, k+1}) K+1$ برابر است با λ و نرخ گذار از حالت K به $(Q_{k, k-1}) K-1$ برابر است با μ و نرخی که سیستم از حالت k خارج گردد $(Q_{k, k})$ برابر است با $\lambda + \mu$. هر گذار سیستم به حالات بالاتر در اثربروز یک خطای و هر گذار معکوس معادل احیاء خرامی می باشد. نرخ گذار تنها وابسطه به وضعیت فعلی سیستم بوده و از مدت زمان درنگ سیستم در یک حالت خاص مستقل است . بر همین اساس، توزیع زمانهای میان بروز خطای و زمان سرویس(احیاء)، در بازه زمانی کوچک t قابل چشم پوشی است و ما در زنجیره مارکوف از تحلیل این حالات خودداری نموده ایم. با توجه به

$$\pi_1 = \frac{\lambda_0}{\mu_1} \pi_0, \quad \pi_2 = \frac{\lambda_0 \cdot \lambda_1}{\mu_1 \cdot \mu_2} \pi_0$$

$$\pi_3 = \frac{\lambda_0 \cdot \lambda_1 \cdot \lambda_2}{\mu_1 \cdot \mu_2 \cdot \mu_3} \pi_0, \quad \pi_{n-1} = \frac{\lambda_0 \cdot \lambda_1 \cdot \lambda_2 \dots \lambda_{n-2}}{\mu_1 \cdot \mu_2 \cdot \mu_3 \dots \mu_{n-1}} \pi_0$$

$$\pi_n = \frac{\lambda_0 \cdot \lambda_1 \cdot \lambda_2 \dots \lambda_{n-1}}{\mu_1 \cdot \mu_2 \cdot \mu_3 \dots \mu_n} \pi_0$$

تصویر زنجیره مشخص میگردد که حالت S یک حالت نهایی بوده و در اثر بروز خرامی در n امین دیسک دنباله توزیع شده سیستم به حالت Failure وارد شده و هیچ امکانی برای احیاء بلاکهای داده ای مفقود وجود ندارد بر همین اساس مفادیر احتمالی گذار سیستم از هر یک از حالات زنجیره در تحلیل دراز مدت بصورت زیر خواهد بود.

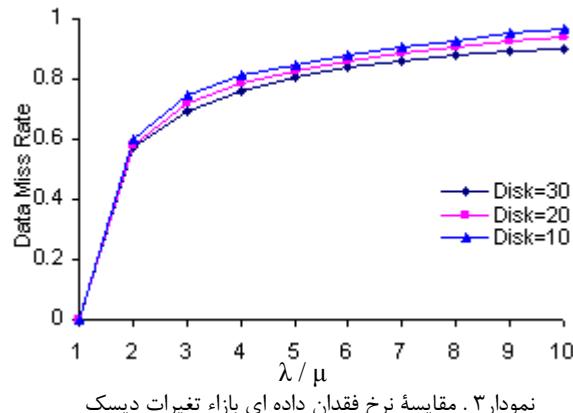
با حل دستگاه معادلات سراسری توازن، احتمال گذار حالات سیستم بر حسب احتمال گذار از حالت آغازین بیان میگردد که با قراردادن مقادیر بدست آمده در رابطه تعادلی (مجموع احتمال گذار حالات سیستم برابر با ۱ است) زیر، احتمال گذار تامی حالت و در نهایت نرخ احتمالی انتقال سیستم به وضعیت Failure (فقدان کامل دیسک) که ما یازدهی

²⁷ Birth and death process

²⁸ Continuous-time markov chain

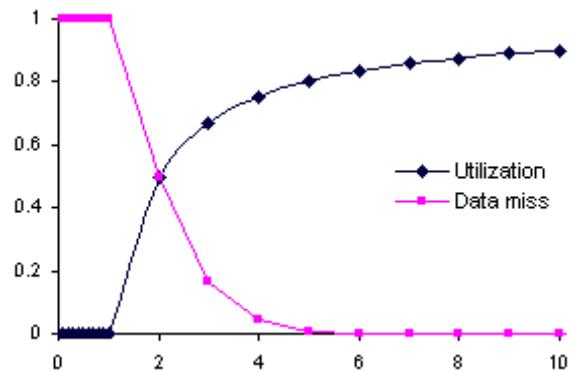
²⁹ Transition rate matrix

سازی که نتایج آن در نمودار ۲ ارایه گردیده است، ما سطح حفاظت داده ای الگوی پیشنهادی را در مقایسه با دو مدل مشابه دیگر RAID-10, Chained declustering نسبت به دو مدل دیگر، پایین ترین سطح امنیتی را دارد. نرخ احیاء بلاکهای داده ای مفقود بازاء مقادیر کمتر از ۴ روی محور افقی(?) در دو مدل با هم برابر بوده ولی بازاء مقادیر > 4، الگوی Chained declustering قادر است بلاکهای داده ای را با نرخ بالاتری احیاء نماید. اما مدل پیشنهادی بازاء تمامی مقادیر، سطح حفاظتی بسیار بالاتری را در سیستم فراهم می آورد. اما تمامی مدلها رفتار مشابهی (رونده نزولی) را در مقابل افزایش μ از خود نشان میدهند. در نمودار ۳ نرخ فقدان داده ای مدل را بازاء تغییرات تعداد دیسک در سطح دنباله مورد بررسی قرار داده و مشاهده می شود که با افزایش تعداد دیسکهای دنباله، همانطور که در بخش ارزیابی کارایی سیستم نیز بدان اشاره گردید، نرخ فقدان داده ای خصوصاً با افزایش میزان بلاکهای در حال احیاء درون دنباله، کاهش چشمگیری خواهد داشت. نتایج بدست آمده از این گام از فرآیند شبیه سازی نشان می دهد که تکنیک توزیع داده ای ارایه شده در این مدل بمنظور پیاده سازی بر روی سیستم های توزیع شده مناسب بوده و الگوی توزیع مدل پیشنهادی از مقیاس پذیری بالایی (برای پیاده سازی در سیستم های مقیاس بالا) برخوردار است.

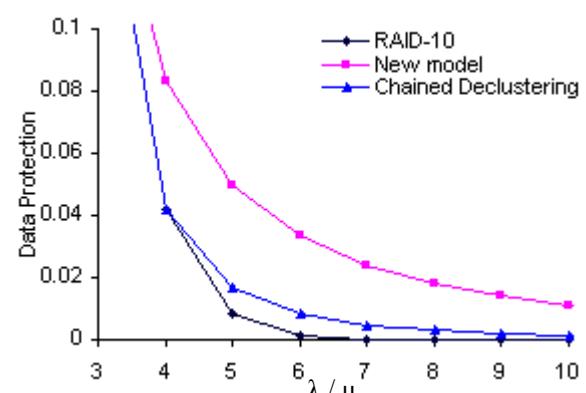
در انتهای فرایند شبیه سازی بمنظور اثبات صحت فرمولهای بدست آمده در بخش های قبل، و مقایسه نتایج تحلیلی ارزیابی کارایی سیستم با عملکرد مدل دریک سیستم حقیقی و هم بمنظور تعیین رفتار الگوی پیشنهادی در مقابل تغییرات افزایشی تعداد دیسکهای دنباله توزیع شده، نتایج فرمولاسیون را در کنار نتایج حاصل از شبیه سازی مدل در قالب نمودار ۴ آورده ایم. همانطور که در نمودارهای مرتبط با شبیه سازی و فرمولاسیون الگوی پیشنهادی دیده می شود، میزان کارایی سیستم و قابلیت احیاء بلاکهای داده ای با افزایش تعداد دیسکهای دنباله توزیع شده روند رو به رشدی داشته و از میزان فقدان داده ای سیستم کاسته می شود. بگونه ای که نرخ بازدهی

سیستم از میزان کارایی مدل کاسته خواهد شد. همانطور که در نمودار ۱ نیز دیده می شود، نتایج بدست آمده از شبیه سازی مدل، پیش بینی های قبلی پیرامون نرخ فقدان داده ای و نتایج تحلیلی حاصل از ارزیابی کارایی و فرمولهای ارایه شده در بخش های قبلی را بخوبی تایید کرده و می توان گفت که این همگونی میان نتایج بدست آمده بر صحبت مدل سازی سیستم و روابط بدست آمده از ارزیابی کارایی آن اشاره دارد.

۴- شبیه سازی مدل پیشنهادی
بمنظور حصول اطمینان از نتایج بدست آمده در مراحل مدل سازی تحلیلی و ارزیابی کارایی الگوی ذخیره داده ای پیشنهادی و بررسی و مقایسه نتایج بدست آمده با سایر مدل های مشابه، فرآیند شبیه سازی را طی مراحل مختلف انجام داده ایم. ودر هر مرحله رفتار مدلها را در مقابل گونه های مختلف خطا آزموده و هر آزمون را بمنظور افزایش دقیقت فرایند شبیه سازی تا ۱۰۰۰۰ تکرار انجام داده ایم. ابتدا همانگونه که در نمودار ۱ مشاهده می شود، نرخ فقدان داده ای سیستم و بازدهی مدل بازاء تغییرات (۰ تا ۱۰) پارامتر μ ، مورد بررسی قرار گرفت و نتایج حاصله، صحت پیش بینی های صورت گرفته براساس فرمولهای تحلیلی بدست آمده از بخش های قبلی را تایید کرد. در بازه ۰ تا ۱ نرخ فقدان داده ای مدل در حد ضفر و بازدهی سیستم ۱۰۰٪ بوده و بازاء مقادیر بالاتر از ۱ نرخ فقدان داده ای روند عودی را در پی خواهد داشت. که بطور معکوس از بازدهی سیستم میکاهد [3].

صحت و امنیت داده ای بالاتر، در گام دیگر از فرایند شبیه

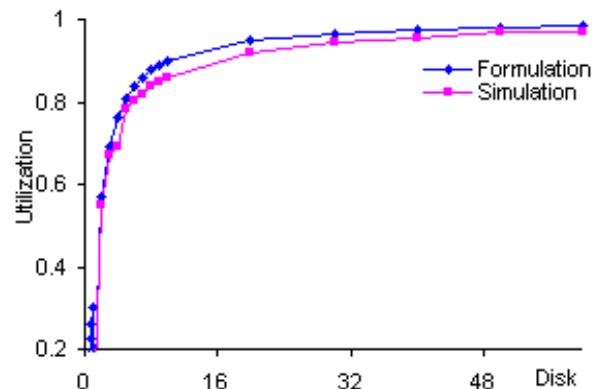

فقدان داده ای کمتر، قابلیت اطمینان بالاتر، و دسترس پذیری بهتری را برای داده های بحرانی درون سیستم فراهم آورده و در مجموع سطح کارایی و قابلیت اطمینان سیستم را بهبود بخشد.

مراجع

- [1] P. M. Chen, E. K. Lee, G. A. Gibson, R. H. Katz and D. A. Patterson, "RAID: High-Performance, Reliable Secondary Storage", ACM Computing Surveys, Vol.26, No.2, June 1994, pp.145-185.
- [2] J. Akbari and M. Meybodi, "A New Data Mirroring Algorithm to Enhance Reliability and Fault tolerance", The Second International conference on Information and Knowledge Technology, Amirkabir university of technology, May 2005.
- [3] G. Gibson, D. Nagle, K. Amiri, F. Chang, H. Gobioff, E. Riedel, D. Rochberg and J. Zelenka, "A Cost-effective, High-bandwidth Storage Architecture", Proc. of the 8th Conf. on Architectural Support for Programming Languages and Operating Systems, 1998, pp.97-106.
- [4] J. Akbari and A.T.Haghigat, "A New Redundancy Algorithm For Distributed Environment", Operating system & Security Conference-OSSC 2003, Sharif university of technology, Dec 2003, pp.70-81.
- [5] J. Akbari and M. Meybodi, "A New Redundancy Structure for Using in High Reliable Systems", The Second International conference on Information and Knowledge Technology, Amirkabir university of technology, May 2005.
- [6] K. Hwang, H. Jin, E. Chow, C. L. Wang, and Z. Xu, "Designing SSI Clusters with Hierarchical Checkpointing and Single I/O Space", IEEE Concurrency Magazine, March 1999, pp.60-69.
- [7] H. I. Hsiao and D. DeWitt, "Chained Declustering: A New Availability Strategy for Multiprocessor Database Machines", Proc. of 6 th Int'l Data Eng. Conf., 1990, pp.456-465.
- [8] H. Jin and K. Hwang, "Optimal Striping in RAID Architecture", Concurrency: Practice and Experience, Vol.12, No.10, August 2000, pp.909-916.
- [9] R. P. Martin, A. M. Vahdat, D. E. Culler, T. E. Anderson, "Effects of Communication Latency, Overhead, and Bandwidth in a Cluster Architecture", Proc. of the 24th Annual International Symp. on Computer Architecture, June 1997, pp.85-97.
- [10] P. F. Corbett, D. G. Feitelson, J.-P. Prost, and S. J. Baylor, "Parallel Access to Files in the Vesta File System", Proceedings of Supercomputing'93, 1993, pp.101-111.
- [11] P. Cao, S. B. Lim, S. Venkataraman, and J. Wilkes, "The TickerTAIP Parallel RAID Architecture", ACM Trans. on Computer System, Vol.12, No.3, August 1994, pp.236-269.
- [12] J. H. Howard, M. L. Kazar, S. G. Menees, D. A. Nichols, M. Satyanarayanan, R. N. Sidebotham, and M. J. West, "Scale and Performance in a Distributed File System", ACM Trans. on Computer System, Vol.6, No.1, February 1988, pp.51-81.

سیستم بسمت یک میل مینماید و این مقیاس پذیری سیستم، در مقابل افزایش تعداد دیسکهای درون دنباله، الگوی ارایه شده را برای پیاده سازی بر روی سیستم های توزیع شده مناسب تر خواهد کرد. با توجه به نمودار می توان دید که نحوه عملکرد مدل بازاء تغیرات تعداد دیسکهای درون دنباله و پاسخ سیستم به تغیرات نرخ خطای درون سیستم (روند افزایشی یا کاهشی نرخ μ)، در فرایند شبیه سازی با نتایج تحلیلی بدست آمده از فرمولاسیون کاملاً منطبق است.

نمودار ۴. مقایسه نتایج ارزیابی تحلیلی و شبیه سازی مدل

۵- نتیجه گیری

با توجه به نتایج بدست آمده از مدلسازی ساختاری و پیاده سازی تحلیلی تکنیک توزیع الگوی پیشنهادی و نتایج حاصل از تحلیل ارزیابی کارایی سیستم و انطباق نتایج حاصله با نتایج شبیه سازی می توان دریافت که مدل پیشنهادی با بکارگیری این ساختار توزیع داده ای خاص در ذخیره سازی بلاکهای داده ای، (خصوصاً برای پیاده سازی در سیستم های توزیع شده) قادر است تا با افزایش پهنای باند مؤثر سیستم، نرخ دسترسی به داده ها را خصوصاً بهنگام بروز خطای در حین عملیات احیاء خطای مقدار قابل توجهی بهبود بخشد. علاوه بر این، ساختار توزیع داده ای بکار رفته در مدل، باعث افزایش سطح بازدهی سیستم و کاهش نرخ فقدان داده ای و در نتیجه افزایش نرخ قابلیت اطمینان و تحمل پذیری سیستم نسبت به خطای خواهد شد. لازم بذکر است که الگوی پیشنهادی با توجه به تمامی ویژگیهای بارز مذکور، علاوه بر آنکه نسبت به سایر مدلها مشابه هیچگونه هزینه فضایی و زمانی افزوده ای را به سیستم تحمیل نمی کند، بلکه هر دیسک را قادر می سازد تا عملیات بروز رسانی بلاکهای پشتیبان و احیاء داده ای را بصورت محلی و بدون دخالت کنترلر GRC انجام دهد. مقیاس پذیری سیستم در مقابل تغیرات افزایشی تعداد دیسکهای درون دنباله، الگو را برای پیاده سازی بر روی سیستم های توزیع شده مناسب ترمی کند. در مجموع، با توجه به ارزیابی کارایی، مقایسات تحلیلی و نتایج حاصل از شبیه سازی سیستم می توان گفت، الگوی ارایه شده، قادر است نسبت به بهترین مدلها مشابه قبلی، بازدهی و پهنای باند بیشتر، نرخ

International Parallel and Distributed Processing Symposium , Mexico, May 2000,pp.163-174.

[18] T. Anderson, M. Dahlin,D. Patterson, and R. Wang. “Serverless Network FileSystems”, ACM Trans. on Computer Systems, Jan. 1996, pp.41-79.

[19] S. Asami, N. Talagala, and D. A. Patterson, “Designing a self-maintaining storage system”, Proceedings of 16th IEEE Symposium on Mass Storage Systems, March 1999, pp. 222-233.

[20] R. S. Ho, K. Hwang, and H. Jin, “Design and Analysis of Clusters with Single I/O Space”, Proceedings of 20th International Conference on Distributed Computing Systems (ICDCS 2000), April 2000, Taiwan, pp.120-127.

[13] L. F. Cabrera, and D. E. Long, “Using Distributed Disk Striping to Provide High I/O Data Rates”, Proceedings of USENIX Computing Systems, Fall 1991, pp.405-433.

[14] R. W. Watson and R. A. Coyne, “Parallel I/O Architecture of the High Performance Storage System”, Proc. of the 14 th IEEE Symp. on Mass Storage Systems, Sept. 1995, pp.27-44.

[15] T. H. Cormen and D. Kotz, “Integrating Theory and Practice in Parallel File Systems”, Proceedings of DAGS '93 Symposium, June 1993, pp. 64-74.

[16] I. Foster, D. Kohr, Jr., R. Krishnaiyer, and J. Mogill, “Remote I/O: Fast Access to Distant Storage”. Proc. of the Fifth Workshop on I/O in Parallel and Distributed Systems, November 1997, pp.14-25.

[17] N. Muppalaneni and K. Gopinath, “A Multi-tier RAID Storage System with RAID1 and RAID5 ”, Proceedings of 14th